

Handläggare
Åsa Johansson
08-535 300 00
Asa.Johansson@huddinge.se

Socialnämnden

Upphörande av samverkansavtal Jourhem Syd

Förslag till beslut

Socialnämnden beslutar om upphörande av samverkansavtal Jourhem Syd.

Sammanfattning

Huddinge kommun är huvudman för Jourhem Syd där även kommunerna Haninge, Salem, Nacka och Värmdö ingår. Uppdraget för Jourhem Syd är att rekrytera, utreda och skriva avtal med jourhem, förmedla platser, matcha barn och ungdomar gentemot jourhem samt ge stöd och utbildning åt jourhemmen.

Verksamheten har under flera år haft svårighet att rekrytera jourhem som kan tillgodose behoven och nyttjandet av verksamheten har kraftigt sänkts de senaste åren. Utifrån den inventering som genomförts beträffande kostnader i förhållande till nyttjande bedömer förvaltningen att en omställning är befogad. I det arbetet bedöms upphörande av samverkansavtal Jourhem Syd ge minst påverkan för kommunernas invånare, samtidigt som det ger ett utrymme att fördela resurser på ett mer ändamålsenligt sätt.

Vid beslut om upphörande av samverkansavtal kommer alternativa arbetssätt med målsättning att ge bibehållen kvalitet att införas. Ingen förändring kommer ske beträffande användande av de jourhem som redan är utredda och godkända av Jourhem Syd. Dessa jourhem kommer även fortsatt anlitas av Huddinge kommun.

Jourhem till de barn och ungdomar som bedöms ha behov av placering behöver finnas och insatsen ska vara såväl kvalitativ som kostnadseffektiv, men då önskad effekt inte lyckats uppnås har överenskommelse träffats om beslut att samverkansavtalet behöver upphöra. Samtliga kommuner som ingår i samverkansavtalet är överens om avtalets upphörande.

Beskrivning av ärendet

Bakgrund

Jourhem Syd startade 2008 i projektform med de fyra kommunerna Huddinge, Haninge, Nacka och Nynäshamn. 2010 permanentades verksamheten varpå Salems kommun anslöt sig och året efter ingick även Värmdö.

Uppdraget för Jourhem Syd är att rekrytera, utreda och skriva avtal med jourhem, förmedla platser, matcha barn och ungdomar gentemot jourhem samt ge stöd och utbildning åt jourhemmen. Placerande kommun är ytterst ansvarig för placeringen och alla frågor som rör myndighetsutövningen. Arbetet ska ske i nära samverkan med kommunerna.

Huddinge kommun är huvudman och ansvarig för driften av verksamheten vilket innebär att tillse personalresurser i form av antal medarbetare, utbildning och erfarenhet. Huvudmannen ansvarar även för utredning och godkännande av jourhem, har arbetsgivaransvar för anställda i verksamheten samt ansvarar för att Jourhem Syd sluter avtal med jourhemmen.

Verksamheten är intäktsfinansierad genom att samtliga kostnader för drift ska täckas av den placeringsavgift som debiteras placerande kommun. Placerande kommun bär således hela underskottet i förekommande fall, det vill säga att kostnaden endast delas av de kommuner som faktiskt haft placering via Jourhem Syd.

En särskild styrgrupp med representanter från varje kommun sammanträder minst en gång per termin för strategisk planering, uppföljning av verksamheten och uppföljning av avtalet.

Som mest sedan start har Jourhem Syd haft 33 jourhem, vilka även hade möjlighet att möta behoven hos en bredare målgrupp. Flera av tidigare anlitade jourhem hade inget förvärvsarbete och det var även ett större antal som enbart tog placeringar via Jourhem Syd. De flesta av jourhemmen kunde ta fler simultana placeringar medan trenden genom åren har ändrats till att flera jourhem numera endast tar emot en placering i taget.

Från början var jourhemmen av tre kategorier:

- kontrakterade jourhem med fast arvode oavsett placering
- avtalshem med arvode endast vid placering
- fria hem med arvode endast vid placering

Uti från tilltagande svårigheter under åren att rekrytera jourhem som kan matcha målgruppens behov, genomfördes 2021 förändringen att skriva avtal med enbart fria hem samt höja ersättningsnivåerna. Syftet med förändringen var att arvoda jourhem endast under faktiskt placeringsperiod samt att öka möjligheterna att få fler jourhem till Jourhem Syd med anledning av höjd och därmed konkurrenskraftig ersättningsnivå.

Nuläge

De senaste åren har Jourhem Syd gått med underskott med anledning av att verksamheten har haft för få placeringar. För att åtgärda underskottet har verksamheten förutom ovanstående, avsatt resurser i syfte att intensifiera och anpassa rekryteringssatsningar, bland annat digitala träffar. Medarbetare har också fått tillfälliga arbetsuppgifter på andra enheter, som ekonomiskt inte belastar Jourhem Syd.

Förvaltningen ser inte att verksamheten längre är ekonomiskt försvarbar utifrån kostnaden och föreslår därför ett upphörande av samverkansavtal av Jourhem Syd med samtidigt införande av ändrat arbetssätt men med bibehållen kvalitet. Syftet med ändrat arbetssätt är att Huddinge kommun ska kunna behålla och fortsätta nyttja de jourhem som är utredda och godkända av Jourhem Syd.

Styrgruppen har vid ett flertal tillfällen lyft frågan och konstaterar nu att inga andra alternativ än ett upphörande av samverkansavtalet föreligger. Syftet, att ha jourhem som kan möta behov hos en bredare målgrupp och som samtidigt uppfyller krav på kvalitet och kostnadseffektivitet, har inte uppnåtts de senaste åren.

Det har varit svårt att rekrytera nya jourhem främst med anledning av att jourhemmen inte kunnat möta kommunernas behov av placering för ungdomar med komplex problematik, samt att det varit svårt att hitta jourhem som har möjlighet att möta behov hos en bredare målgrupp med barn och ungdomar i åldern 0 till 20 år.

Idag har Jourhem Syd 23 jourhem. Dessa har samtliga en snäv målgrupp, till exempel tar vissa enbart emot barn under ett års ålder och många har ett samtidigt förvärvsarbete, vilket försvårar att matcha behoven. De flesta jourhem tar även placeringar från andra verksamheter och kommuner. Antalet placeringar och förfrågningar har genom åren stadigt sjunkit och under september 2023 har Jourhem Syd endast tre placeringar, samtliga från Huddinge kommun.

Konsekvenser för brukarna

Ingen förändring kommer ske beträffande användande av de jourhem som redan är utredda och godkända av Jourhem Syd. Dessa jourhem kommer även fortsatt anlitas av Huddinge kommun. Upphörande av samverkansavtalet påverkar inte de barn och ungdomar som idag är placerade genom Jourhem Syd. Nuvarande placeringar följer av fattade beslut och fortgår så länge behov finns.

Behovet av jourhem tillgodoses i dagsläget både genom Jourhem Syd och det ramavtal avseende jourhem Huddinge kommun har. Enligt ramavtalet ska de insatser som erbjuds vara av god kvalitet och präglas av trygghet, delaktighet och kontinuitet. Barnet eller den unges bästa ska komma i främsta rummet och leverantören ska iaktta saklighet och opartiskhet. Det ska även finnas ett tydligt innehåll med möjlighet till individuella lösningar.

Utifrån att nyttjandet av Jourhem Syd idag sker i en liten utsträckning är bedömningen att förändringen inte påverkar framtida behov av jourhem. För övriga kommuners brukare bedöms inte situationen bli annorlunda utifrån den specifikation för deras respektive ramavtal som anger gällande kvalitetskrav. Övriga kommuner har heller inte nyttjat verksamheten i den mån att konsekvensen bedöms bli kännbar.

Konsekvenser för medarbetarna

Förändringen påverkar tre jourhemskonsulenter, en administrativ assistent samt en enhetschef, de två sistnämnda har vardera 33 procents tjänstgöringsgrad på Jourhem Syd.

De medarbetare som nu har tjänster som jourhemskonsulenter inom Jourhem Syd kommer att erbjudas andra arbetsuppgifter inom organisationen. Mot bakgrund av deras specifika erfarenhet av att rekrytera, utbilda och handleda jourhem är intentionen att tillvarata deras kunskap i syfte att få användning för den inom närliggande verksamhetsområde där även liknande arbetsuppgifter som de haft kan komma att ingå.

För jourhemskonsulenterna på Jourhem Syd kommer upphörande av samverkansavtalet innebära förändrad verksamhetstillhörighet inom IFO:s organisation samt ändrade arbetsuppgifter. Detta kommer att hanteras enligt gängse arbetsrättsliga regler. För enhetschef kommer förändringen innebära en mer sammanhållen tjänst för övriga ansvarsområden. En risk- och konsekvensanalys har genomförts.

Förvaltningens synpunkter

Verksamheten har under flera år haft svårighet att rekrytera jourhem som matchar behoven och nyttjandet av verksamheten har kraftigt sänkts de senaste åren.

Utifrån den inventering som genomförts beträffande kostnader i förhållande till nyttjande bedömer förvaltningen att en omställning är befogad. I det arbetet bedöms upphörande av samverkansavtal Jourhem Syd ge minst påverkan för kommunernas invånare samtidigt som det ger ett utrymme att fördela resurser på ett mer ändamålsenligt sätt. Förvaltningens bedömning är att ett upphörande av samverkansavtal Jourhem Syd innebär fortsatta möjligheter för Huddinge kommun att anpassa rekryteringsinsatserna till identifierade verksamhetsbehov. Detta för att bättre matcha målgruppers behov på såväl kort som lång sikt samtidigt som flexibiliteten kvarstår.

Ekonomiska och juridiska konsekvenser

Jourhem Syd gör ett underskott med 1 096 tkr för perioden januari till augusti 2023.

Frånvaro av framtida underskott kommer att påverka budgeten i positiv riktning.

Utifrån hur det ser ut är det Huddinge kommun som bär hela kostnaden för underskottet eftersom Huddinge är den enda kommunen som har haft placeringar via Jourhem Syd.

Barnrättsperspektiv

Att inte ha den nära kontakten med jourhem som jourhemskonsulenterna har kunnat ha i förekommande fall, kan få konsekvensen att Jourhem Syd får minskad kontroll av jourhemmen eftersom ansvaret att utreda, utbilda och handleda jourhemmen förläggs på annan aktör.

Utifrån gällande kvalitetskrav enligt ramavtal kommer dock inte kvaliteten på jourhemmen att ges avkall på. Utgångspunkten är alltid en bedömning utifrån barnets bästa i det enskilda fallet.

Jenny Swärd
Socialdirektör

Christine Salemka Carlsén
Verksamhetschef

Beslutet ska skickas till
Samverkande parter